

РЕЛІГІЙНИЙ ЛАНДШАФТ США У 2025 РОЦІ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Палінчак М. М., Стебляк Д. М.

ВСТУП

Релігійний фактор є одним з найбільш впливових механізмів в США – країні, яка стала Меккою релігійної свободи, куди з усієї Європи прибували поселенці в пошуках свободи совісті та віросповідання. В 2025 році релігія та церква залишаються «лакмусовим» папірцем в суспільно-політичних питаннях, виборах президента та Конгресу.

Згідно Першої Поправки до Конституції США в країні модель відокремлення держави і церкви, тобто на законодавчому рівні в США жодна з релігійних організацій немає преференцій, всі релігійні організації рівні перед законом: «Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the free exercise thereof; or abridging the freedom of speech, or of the press; or the right of the people peaceably to assemble, and to petition the Government for a redress of grievances.» («Конгрес не повинен видавати жодних законів щодо встановлення релігії або заборони її вільного сповідання; або обмежувати свободу слова чи преси; або право народу мирно збиратися та звертатися з петиціями до уряду про вирішення скарг.»)¹. А Чотирнадцята Поправка гарантує, що «Жоден штат не може приймати або застосовувати будь-який закон, який обмежує привілеї чи імунітети громадян Сполучених Штатів».² Релігія та релігійні організації мають вагомий вплив в країні.

Релігійний ландшафт США в XXI столітті зазнає вагомих трансформацій зумовлених як внутрішніми так і зовнішніми чинниками. Зростання ролі релігійного дискурсу в політичних кампаніях, вплив релігійних організацій на законодавчі процеси та

---

¹ The Constitution. URL: https://billofrightsinstitute.org/primary-sources/constitution?gad_source=1&gad_campaignid=23021830255&gbraid=0AAAAAC2Yh3XMHlhfmZ96ZccfvrqXPLobk&gclid=CjwKCAiA2svIBhB-EiwARWDPjiePCL1eN89h0Q9D6rpcLREc97VQtZsHeCM7e6W48pdIq0xJhaTn8xoCyK0QAvD_BwE

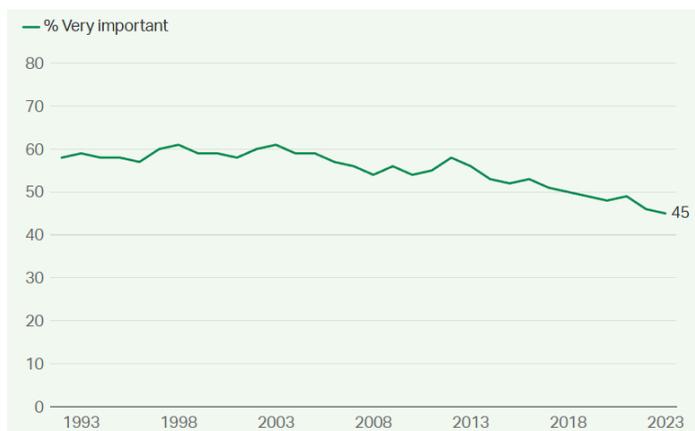
² The Constitution. URL: https://billofrightsinstitute.org/primary-sources/constitution?gad_source=1&gad_campaignid=23021830255&gbraid=0AAAAAC2Yh3XMHlhfmZ96ZccfvrqXPLobk&gclid=CjwKCAiA2svIBhB-EiwARWDPjiePCL1eN89h0Q9D6rpcLREc97VQtZsHeCM7e6W48pdIq0xJhaTn8xoCyK0QAvD_BwE

загострення міжконфесійної конкуренції формують нову динаміку у відносинах між державою та церквою.

1. Релігійна структура в США.

Згідно даних Pew Research Center, 62% дорослого населення США ідентифікують себе як християни; 21% цієї групи проживає на Середньому Заході, 16% – на Північному Сході, 42% – на Півдні та 21% – на Заході³.

В аналізі опитування Gallup на питання «На скільки важливою для Вас є релігія?» в 2023 році – 45% зазначили, що дуже важлива, в 2022 році – 46%, в 2021 році – 49%, в 2020 році – 48%, в 2019 році – 49%, в 2018 році – 50% (рис. 1.)⁴.

**Рис. 1 Опитування Gallup:
«На скільки важливою для Вас є релігія?»⁵**

Найбільш поширеною релігією в США є християнство (табл. 1). Станом на 2023 р. протестанти – 33%, християни (не уточнюється) – 11%, католики – 22%, іудеї – 2%, мормони – 1%, інші – 6%, не відносять себе до жодної релігії – 22%, немає відповіді – 3%.

³ Christians. *Pew Research Center*. URL: https://www.pewresearch.org/religious-landscape-study/christians/christian/?_gl=1*1udg6wd*_up*MQ..*_gs*MQ..&gclid=CjwKCAiAwqHIBhAEEiwAx9cTeQ3VEYQiegQ2e4D8LTPSSy5QqquMjA972UzzIh0V83bbaqwIR4pEVBoC1gsQAvD_BwE&gbraid=0AAAAA_c1WRnn7xx3GyLjOTZmdMWnHuUsW

⁴ Religion. URL: <https://news.gallup.com/poll/1690/religion.aspx>

⁵ Religion. URL: <https://news.gallup.com/poll/1690/religion.aspx>

Таблица 1

Релігійна структура США⁶

	Protestant	Christian (nonspecific)	Catholic	Jewish	Mormon	Other	None	No answer
	%	%	%	%	%	%	%	%
2023	33	11	22	2	1	6	22	3
2022	34	11	23	2	2	6	21	1
2021	35	10	22	2	1	6	21	3
2020	37	9	22	2	1	6	20	3
2019	35	10	22	2	1	6	21	3
2018	35	10	22	2	2	5	20	4
2017	38	9	21	2	2	5	20	4
2016	38	10	22	3	2	5	18	2
2015	38	9	23	2	2	6	17	4
2014	37	10	23	2	2	6	16	4
2013	38	10	24	2	2	5	15	4
2012	41	10	23	2	2	4	14	3
2011	42	10	23	2	2	5	13	3
2010	45	8	21	2	2	4	14	4
2009	45	9	22	2	1	5	13	3
2008	47	8	22	2	2	5	12	3
2007	51	5	23	3	2	4	11	2
2006	49	6	22	2	2	5	12	2
2005	49	7	23	2	2	5	10	2
2004	50	7	24	2	2	4	9	2

⁶ Religion. URL: <https://news.gallup.com/poll/1690/religion.aspx>

	Protestant	Christian (nonspecific)	Catholic	Jewish	Mormon	Other	None	No answer
	%	%	%	%	%	%	%	%
2003	49	7	24	2	2	4	10	2
2002	49	7	24	2	2	4	10	2
2001	53	4	25	2	2	4	8	2
2000	52	5	25	2	2	5	8	2

Згідно з дослідженням Gallup на питання: «Як часто Ви відвідуєте церкву чи синагогу?» в 2023 році 21% респондентів зазначило, що відвідують кожен тиждень, 9% майже кожен тиждень, 11% понад раз на місяць, 26% рідко, 31% ніколи, 2% не зазначили думку. В 2022 році 20% респондентів зазначило, що відвідують кожен тиждень, 10% майже кожен тиждень, 11% понад раз на місяць, 26% рідко, 31% ніколи, 1% не зазначили думку. В 2021 році 22% респондентів зазначило, що відвідують кожен тиждень, 9% майже кожен тиждень, 11% понад раз на місяць, 25% рідко, 31% ніколи, 2% не зазначили думку (табл. 2).

Таблиця 2

Як часто Ви відвідуєте церкву чи синагогу – щотижня, майже щотижня, приблизно раз на місяць, рідко або ніколи?⁷

	Щотижня	Майже щотижня	Приблизно раз на місяць	Рідко	Ніколи	Не зазначили
	%	%	%	%	%	%
2023	21	9	11	26	31	2
2022	20	10	11	26	31	1
2021	22	9	11	25	31	2
2020	24	9	11	25	29	3
2019	23	10	12	24	29	3
2018	22	10	11	25	28	3
2017	24	13	14	27	22	1

⁷ Religion. URL: <https://news.gallup.com/poll/1690/religion.aspx>

	Щотижня	Майже щотижня	Приблизно раз на місяць	Рідко	Ніколи	Не зазначили
	%	%	%	%	%	%
2016	26	12	13	28	20	1
2015	25	10	12	26	24	3
2014	27	10	12	24	23	4
2013	28	11	15	26	19	1
2012	30	10	13	24	20	2
2011	28	10	13	26	20	3
2010	29	10	12	25	20	4
2009	30	10	12	26	20	2
2008	29	11	12	27	19	2
2007	30	11	12	27	18	2
2006	30	11	13	26	18	2
2005	32	11	13	27	17	2
2004	31	11	13	28	16	1
2003	30	11	14	27	17	1
2002	32	11	14	27	15	1
2001	32	10	13	28	15	1
2000	32	14	13	27	13	1

2. Релігійні організації в США: особливості надання безподаткового статусу релігійним організаціям у США відповідно до розділу 501(с)(3)

Організації які організовані та діють виключно для релігійних цілей або інших визначених цілей, а також ті організації, що відповідають певним іншим вимогам, звільняються від оподаткування згідно з розділом 501(с)(3) Податкового кодексу в США. Церкви та релігійні організації, як і багато інших благодійних організацій, можуть мати право на звільнення від федерального податку на прибуток згідно з розділом 501(с)(3)⁸.

«Церкви (включаючи об'єднані допоміжні організації та конвенції або асоціації церков), які відповідають вимогам розділу 501(с)(3) Податкового кодексу, автоматично вважаються звільненими від сплати податків і не зобов'язані подавати заяву та отримувати визнання

⁸ Exempt organization types. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/exempt-organization-types>

статусу звільнення від сплати податків від Податкової служби США (IRS).»⁹. Варто зазначити, що, оскільки церкви та деякі інші релігійні організації не зобов'язані подавати щорічну декларацію або повідомлення до IRS, вони не підлягають автоматичному скасуванню звільнення від сплати податків за неподання¹⁰.

Згідно даних Служби внутрішніх доходів (Internal Revenue Service), кожна організація, звільнена від федерального податку на прибуток згідно з розділом 501(a) Податкового кодексу, повинна подавати щорічну інформаційну декларацію, за винятком таких інституцій як:

- Церква, міжцерковна організація місцевих підрозділів церкви, конвент або асоціація церков;
- Інтегрована допоміжна організація церкви;
- Організація, пов'язана з церквою, яка займається виключно управлінням коштами або підтримкою пенсійних програм;
- Школа нижче рівня коледжу, пов'язана з церквою або керована релігійним орденом;
- Місіонерські товариства, пов'язані з Церквою, якщо більше половини їхньої діяльності проводиться в іноземних країнах або спрямована на осіб, що знаходяться в іноземних країнах;
- Виключно релігійна діяльність будь-якого релігійного ордену;
- Та ін.¹¹.

Для того, щоб отримати безподатковий статус, організація повинна відповідати певним критеріям (рис. 2).

В США відсутня обов'язкова перевірка церков, що стосується податкових запитів та перевірки церков тому, що Конгрес запровадив спеціальні обмеження, що містяться в розділі 7611 Податкового кодексу США (IRC), щодо того, як і коли IRS може проводити цивільні податкові запити та перевірки церков¹².

IRS може розпочати податкове розслідування церков, згідно з § 7611 – Обмеження щодо запитів та перевірок церковних податків, лише у

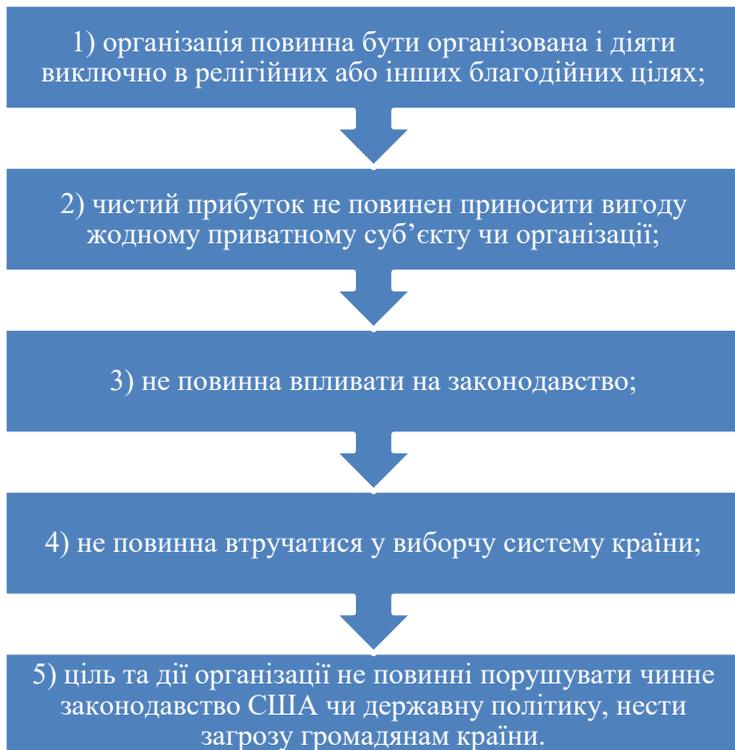
⁹ Churches, integrated auxiliaries and conventions or associations of churches. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/churches-integrated-auxiliaries-and-conventions-or-associations-of-churches>

¹⁰ Churches, integrated auxiliaries and conventions or associations of churches. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/churches-integrated-auxiliaries-and-conventions-or-associations-of-churches>

¹¹ Annual exempt organization return: who must file. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/annual-exempt-organization-return-who-must-file>

¹² Tax Guide for Churches & Religious Organizations. P. 31. URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/p1828.pdf>

випадку, якщо відповідний високопосадовець Міністерства фінансів США обґрунтовано вважає, що присутнє певне правопорушення^{13 14}.

Рис. 2. Критерії щодо релігійних організацій¹⁵

Секретар може розпочати розслідування церковного податку лише якщо:

1. Вимоги щодо обґрунтованої віри, якщо відповідний високопосадовець Казначейства має обґрунтовані підстави вважати (на основі фактів та обставин, зафіксованих у письмовій формі), що:

¹³ Tax Guide for Churches & Religious Organizations. P. 31 URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/p1828.pdf>

¹⁴ 26 U.S. Code § 7611 – Restrictions on church tax inquiries and examinations. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/26/7611>

¹⁵ Стебляк Д. Роль релігійних організацій у США. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. Студії*, 2019. Випуск 22. С. 204. URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/22_2019/31.pdf

– може не мати права на звільнення від оподаткування через свій статус церкви відповідно до розділу 501(a), або

– може займатися діяльністю не пов'язаною з релігійною метою, наприклад торгівлею або бізнесом (у значенні розділу 513) або іншим чином займатися діяльністю, що підлягає оподаткуванню згідно з цим розділом.

2. Вимоги до повідомлення про запит – вимоги цього пункту вважаються виконаними стосовно будь-якого податкового розслідування церкви, якщо до початку такого розслідування Секретар письмово повідомляє церкву про початок такого розслідування¹⁶.

Тобто, Конгрес запровадив спеціальні обмеження, що містяться в розділі 7611 Податкового кодексу, про те, як і коли Податкова служба США (IRS) може проводити цивільні податкові розслідування та перевірки церков. IRS може розпочати податкове розслідування щодо церков лише у випадку, якщо відповідний високопосадовець Міністерства фінансів має обґрунтовані підстави¹⁷.

Важливо зазначити, що було розглянуто низку судових справ, що стосуються винятку для розслідування або перевірки, що стосується осіб або організацій, окрім самої церкви¹⁸.

До прикладу:

1. *Kerr v. United States*. United States Court of Appeals, Ninth Circuit. Oct 7, 1986^{19 20}.

2. *St. German of Alaska E. Orthodox Cath. Ch. v. United States*, 653 F. Supp. 1342 (S.D.N.Y. 1987)²¹.

3. *United States of America, Plaintiff-appellant, v. Grayson County State Bank and Lloyd Butts, Defendants-appellees, first Pentecostal Church, Etc., Intervenor-appellee*, 656 F.2d 1070 (5th Cir. 1981)²².

---

¹⁶ 26 U.S. Code § 7611 – Restrictions on church tax inquiries and examinations. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/26/7611>

¹⁷ Special rules limiting IRS authority to audit a church. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/churches-religious-organizations/special-rules-limiting-irs-authority-to-audit-a-church>

¹⁸ Gonzalez Edward, Miller Thomas, and Jones W. David. Update on churches examinations under IRC 7611. URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-tege/eotopica92.pdf>

¹⁹ *Kerr v. United States*. United States Court of Appeals, Ninth Circuit. Oct 7, 1986. URL: <https://www.casemine.com/judgement/us/59148d2eadd7b0493453ee11/amp>

²⁰ *Thomas M. Kerr, Petitioner-appellant, v. United States of America, Respondent-appellee*, 801 F.2d 1162 (9th Cir. 1986). URL : <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/801/1162/66474/>

²¹ *St. German of Alaska E. Orthodox Cath. Ch. v. United States*, 653 F. Supp. 1342 (S.D.N.Y. 1987). URL: <https://law.justia.com/cases/federal/district-courts/FSupp/653/1342/2400664/>

²² *United States of America, Plaintiff-appellant, v. Grayson County State Bank and Lloyd Butts, Defendants-appellees, first Pentecostal Church, Etc., Intervenor-appellee*, 656 F.2d 1070 (5th Cir. 1981). URL: <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/656/1070/184632/>

3. Роль релігійних організацій, церков та релігійних лідерів в політичному житті США

Релігійний чинник в США має вагоме значення. Як зазначає Йозеф Брамл в праці «Політика релігії у Сполучених Штатах»: спостерігається «зменшення розриву» між релігією та політикою, особливо євангельські протестанти, стали більш політично активними. Євангельські протестанти демонструють значну релігійну переконливість і політичний запал, більшість цієї групи близькі до Республіканської партії. З рисунку 3 можна проаналізувати, що протягом трьох десятиліть, з 1964 по 2000 рік, відсоток євангелістів, які є республіканцями зріс. Ця тенденція особливо виражена з середини 1980-х років. Крім того, відсоток виборців-республіканців серед католиків подвоївся²³.

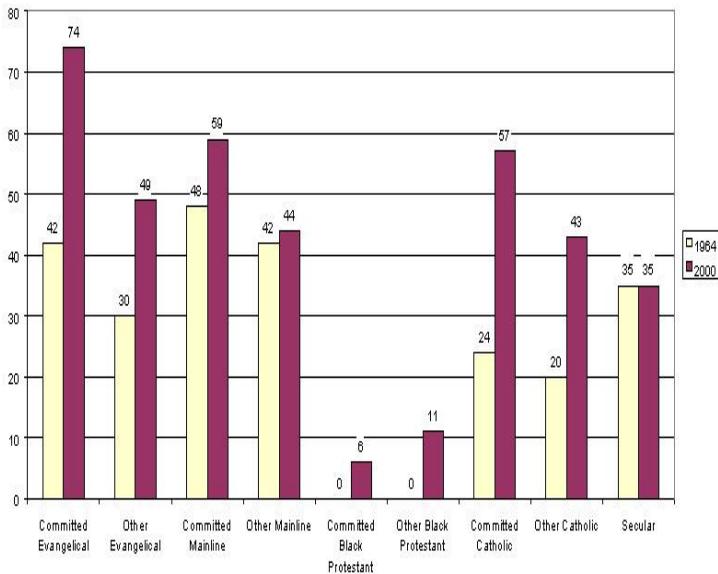

Рис. 3. Відсоток виборців-республіканців, 1964-2000 рр.²⁴

²³ Braml Josef. The Politics of Religion in the United States. *Manifestations politiques de la religion aux États-Unis*, 2011. Vol. IX. №1. P. 57-78. URL: <https://journals.openedition.org/lisa/4113>

²⁴ Braml Josef. The Politics of Religion in the United States. *Manifestations politiques de la religion aux États-Unis*, 2011. Vol. IX. №1. P. 57-78. URL: <https://journals.openedition.org/lisa/4113>

Брюс Дж. Шульман – професор історії в Бостонському університеті, зазначає, що Томаса Джефферсона не обрали б якби він балотувався на посаду президента сьогодні, «причина була б очевидною для нинішнього кола кандидатів: Джефферсон був зятим критиком організованої релігії»²⁵. Сьогодні «майже неможливо виграти президентські вибори без певних проявів серйозної релігійної відданості»²⁶.

Першою Поправкою до Конституції в США заборонена будь-яка релігійна дискримінація, чи становлення певної церкви державною. Так Ліндон Б. Джонсон закріпив у законі «Поправку Джонсона», «Поправка Джонсона» – положення податкового кодексу США, яке забороняє релігійним організаціям та багатьом некомерційним організаціям підтримувати або виступати проти політичних кандидатів²⁷. Але релігія має вагомe значення в суспільно-політичному житті США. Згідно дослідженнями Pew Research Center, багато хто вважає, що: «Поправка Джонсона обмежує політичну діяльність релігійних організацій, і 70% американців виступають за те, щоб церкви та інші молитовні структури залишалися осторонь від політики, згідно з аналізом 2021 року. Опитування, проведене під час президентських виборів у липні 2020 року, показало, що деякі дорослі американці, які відвідували релігійні служби протягом місяця попереднього року або дивилися служби онлайн, сказали, що чули проповіді, в яких висловлювалася підтримка тодішнього президента Дональда Трампа (9%) або тодішнього кандидата Джо Байдена (6%), тоді як інші чули проповіді, в яких висловлювалася опозиція до Д. Трампа (7%) або Дж. Байдена (4%). Тим часом четверо з десяти чули проповіді, в яких обговорювалася важливість голосування, протестів чи інших форм політичної участі.»²⁸.

Наразі питання про те, чи повинні церкви та інші молитовні структури висловлюватися з політичних та соціальних питань, є частиною ширшої дискусії про вплив цих установ на суспільне життя у Сполучених Штатах Америки²⁹.

---

²⁵ Butters Julie. Why America Can't Separate Religion & Politics. And what that means for the 2016 elections. URL: <https://www.bu.edu/cas/magazine/fall15/america/>

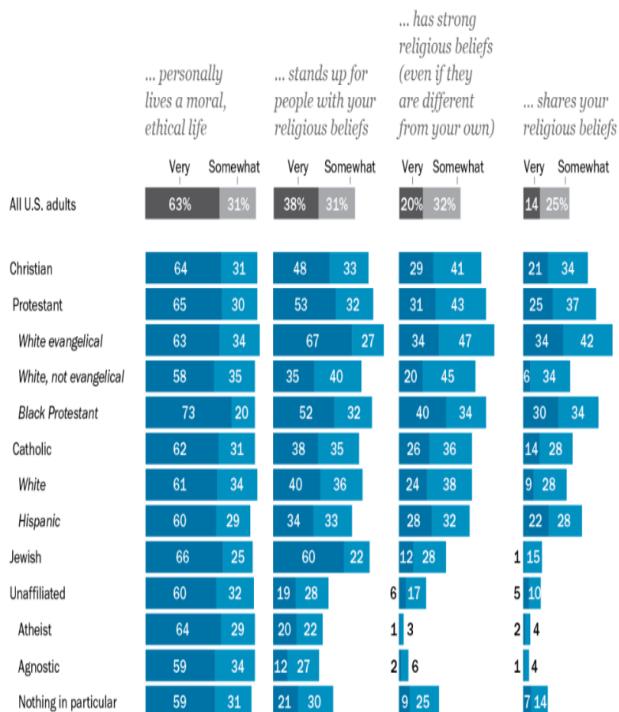
²⁶ Butters Julie. Why America Can't Separate Religion & Politics. And what that means for the 2016 elections. URL: <https://www.bu.edu/cas/magazine/fall15/america/>

²⁷ President Trump's shifting claim that 'we got rid' of the Johnson Amendment. *The Washington Post*. URL: <https://www.washingtonpost.com/politics/2019/05/09/president-trumps-shifting-claim-that-we-got-rid-johnson-amendment/>

²⁸ Leppert Rebecca, Fahmy Dalia. 10 facts about religion and government in the United States. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2022/07/05/10-facts-about-religion-and-government-in-the-united-states/>

²⁹ Most Americans Who Go to Religious Services Say They Would Trust Their Clergy's Advice on COVID-19 Vaccines. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/religion/2021/10/15/most-americans-who-go-to-religious-services-say-they-would-trust-their-clergys-advice-on-covid-19-vaccines/>

Релігія має вагомий вплив на політику. Приблизно половина американців вважає, що для президента «дуже важливо» (20%) або «дещо важливо» (32%) мати сильні релігійні переконання (навіть якщо вони відрізняються від його власних), згідно з опитуванням, проведеним у лютому 2020 року³⁰ (рис. 4).

Рис. 4. Ставлення виборців США до етичних та релігійних характеристик кандидатів у президенти (за результатами дослідження Pew Research Center)³¹

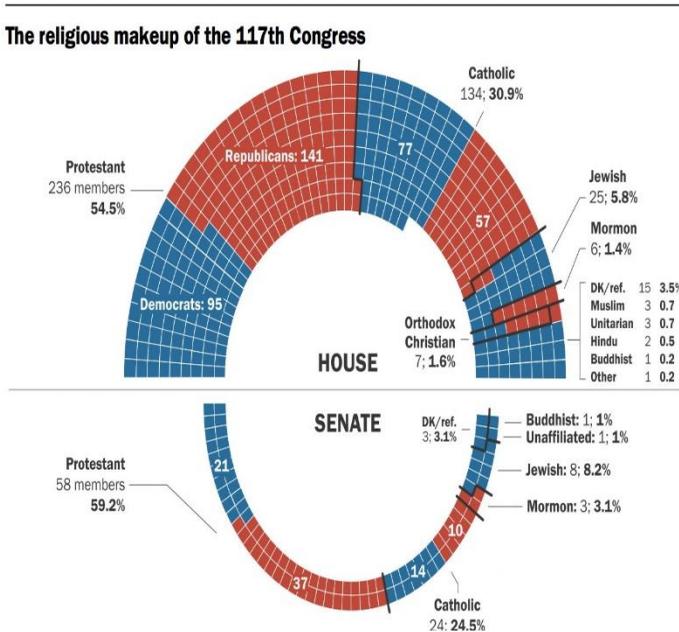
³⁰ Leppert Rebecca, Fahmy Dalia. 10 facts about religion and government in the United States. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2022/07/05/10-facts-about-religion-and-government-in-the-united-states/>

³¹ Diamant Jeff. Americans in both parties want an ethical president, but Democrats more likely to say that's 'very important'. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2020/04/16/americans-in-both-parties-want-an-ethical-president-but-democrats-more-likely-to-say-thats-very-important/>

Чотири з десяти дорослих у США (39%) кажуть, що для президента принаймні певною мірою важливо поділяти їхні релігійні переконання, хоча республіканці (53%) приблизно вдвічі частіше, ніж демократи (27%), кажуть, що це важливо.

З 47 президентів США тільки два були католиками, інші в переважній більшості відносилися до різних видів протестантизму.

Згідно даними Pew Research Center, Конгрес завжди був переважно християнським, і приблизно дев'ять із десяти представників (88%) у 117 Конгресі, включаючи 99% республіканців та 78% демократів, ідентифікували себе як християни (рис. 5).

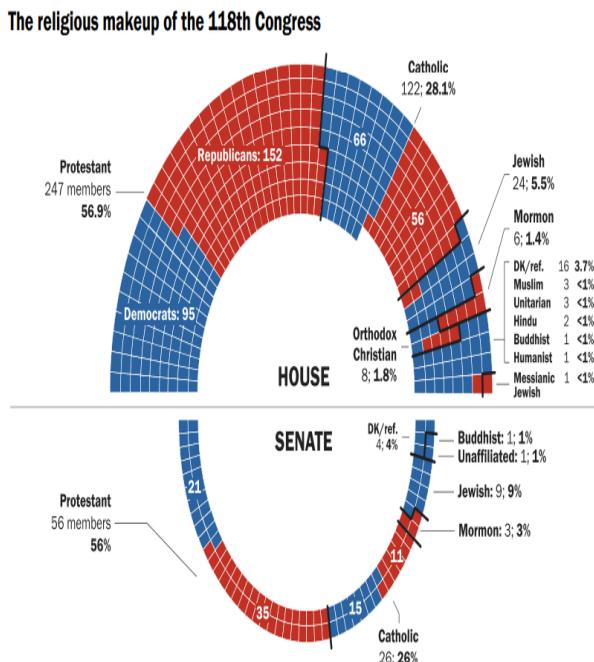
Рис. 5. Релігійний склад 117 Конгресу США³²

Френк Ньюпорт зазначає, що «за інших рівних умов, чим більш релігійна людина в США сьогодні, тим вища ймовірність того, що вона ідентифікує себе з Республіканською партією або схиляється до неї».³³

³² Leppert Rebecca, Fahmy Dalia. 10 facts about religion and government in the United States. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2022/07/05/10-facts-about-religion-and-government-in-the-united-states/>

³³ Newport Frank. The Politics of Religion. *Gallup*. URL: <https://news.gallup.com/opinion/polling-matters/510464/politics-religion.aspx>

Для порівняння у новому Конгресі 148 католиків, що на 10 менше, ніж у 117-му. Тим не менш, католики становлять близько 28% членів Конгресу, що є більшою часткою, ніж у населенні США загалом (21%).

Рис. 6. Релігійний склад 118 Конгресу США³⁴

Серед представників кількісно переважають християни, причому кожна палата має подібну протестантську більшість (56,9% у Палаті представників, 56% у Сенаті).

ВИСНОВКИ

У XXI столітті спостерігається сплеск глобальної уваги до ролі релігії в суспільному житті, зумовлений такими факторами, як масова міграція, цифрові комунікації та оновлення проявів релігійності.

Не зважаючи на Першу Поправку до Конституції США. Американську політику та релігію важко розділяти. Заснування США та концептуалізація їхньої федеральної політичної системи були тісно

³⁴ Diamant Jeff. Faith on the Hill. The religious composition of the 118th Congress. *Pew Research Center*. P. 15. URL: https://www.pewresearch.org/religion/wp-content/uploads/sites/7/2022/12/PF_2023.01.03_religion-congress_REPORT.pdf

переплетені з гарантією необмеженої – але, що важливо, необов'язкової – обіцянки вільного релігійного вираження. Сьогодні Перша поправка до Конституції США гарантує релігійну свободу, забороняючи Конгресу встановлювати релігію або перешкоджати вільному сповіданню віри. Більше того, Перша Поправка поставила «стіну відокремлення» між державою та церквою.

Багато питань, щодо моделі державно-церковних відносин, а саме місця релігії в суспільному житті, вплив релігії та церкви на освіту, безподатковий статус релігійних організацій, ролі релігійного фактору в політичній сфері залишаються дискусійними в США. Ці питання виникли значною мірою через зростаючу неоднорідність американського населення, прийняття релігійного плюралізму, та інше.

Вагомий вплив релігія має на виборчий процес, адже, як можна проаналізувати з опитування Pew Research Center та Gallup, американці надають вагоме значення релігійній приналежності кандидата в президенти. Хоча Конституція Сполучених Штатів Америки передбачає відокремлення церкви від держави та гарантує релігійну свободу, законодавці країни залишаються переважно християнами.

АНОТАЦІЯ

В США модель відокремлення держави та церкви. Незважаючи на це релігійний чинник відіграє значне значення в суспільно-політичному житті країни. В роботі проаналізовано релігійний ландшафт США у 2025 році: політико-правовий аналіз. Досліджено особливості функціонування релігійних організацій в США, особливості надання безподаткового статусу релігійним організаціям у США відповідно до розділу 501(c)(3). Описано роль релігійних організацій, церков та релігійних лідерів в політичному житті США.

ЛІТЕРАТУРА

1. Christians. *Pew Research Center*. URL: https://www.pewresearch.org/religious-landscape-study/christians/christian/?_gl=1*1udg6wd*_up*MQ..*_gs*MQ..&gclid=CjwKCAiAwqHIBhAEEiwAx9cTeQ3VEYQiegQ2e4D8LTPSSy5QqquMjA972UzzIh0V83bbaqwIR4pEVBoC1gsQAvD_BwE&gbraid=0AAAAA_c1WRnn7xx3GyLjOTZmdMWnHuUsW
2. Religion. URL: <https://news.gallup.com/poll/1690/religion.aspx>
3. Exempt organization types. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/exempt-organization-types>
4. Churches, integrated auxiliaries and conventions or associations of churches. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/churches-integrated-auxiliaries-and-conventions-or-associations-of-churches>

5. Annual exempt organization return: who must file. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/annual-exempt-organization-return-who-must-file>

6. Стебляк Д. Роль релігійних організацій у США. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. Студії*, 2019. Випуск 22. С. 202-207 URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/22_2019/31.pdf

7. Tax Guide for Churches & Religious Organizations. P. 36. URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/p1828.pdf>

8. 26 U.S. Code § 7611 – Restrictions on church tax inquiries and examinations. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/26/7611>

9. Special rules limiting IRS authority to audit a church. URL: <https://www.irs.gov/charities-non-profits/churches-religious-organizations/special-rules-limiting-irs-authority-to-audit-a-church>

10. Gonzalez Edward, Miller Thomas, and Jones W. David. Update on churches examinations under IRC 7611. URL: <https://www.irs.gov/pub/irs-tege/eotopica92.pdf>

11. Kerr v. United States. United States Court of Appeals, Ninth Circuit. Oct 7, 1986. URL: <https://www.casemine.com/judgement/us/59148d2eadd7b0493453ee11/amp>

12. Thomas M. Kerr, Petitioner-appellant, v. United States of America, Respondent-appellee, 801 F.2d 1162 (9th Cir. 1986). URL: <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/801/1162/66474/>

13. St. German of Alaska E. Orthodox Cath. Ch. v. United States, 653 F. Supp. 1342 (S.D.N.Y. 1987). URL: <https://law.justia.com/cases/federal/district-courts/FSupp/653/1342/2400664/>

14. United States of America, Plaintiff-appellant, v. Grayson County State Bank and Lloyd Butts, Defendants-appellees, first Pentecostal Church, Etc., Intervenor-appellee, 656 F.2d 1070 (5th Cir. 1981). URL: <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/656/1070/184632/>

15. Braml Josef. The Politics of Religion in the United States. *Manifestations politiques de la religion aux États-Unis*, 2011. Vol. IX. № 1. P. 57-78. URL: <https://journals.openedition.org/lisa/4113>

16. Butters Julie. Why America Can't Separate Religion & Politics. And what that means for the 2016 elections. URL: <https://www.bu.edu/cas/magazine/fall15/america/>

17. President Trump's shifting claim that 'we got rid' of the Johnson Amendment. *The Washington Post*. URL: <https://www.washingtonpost.com/politics/2019/05/09/president-trumps-shifting-claim-that-we-got-rid-johnson-amendment/>

18. Leppert Rebecca, Fahmy Dalia. 10 facts about religion and government in the United States. *Pew Research Center*. URL:

<https://www.pewresearch.org/short-reads/2022/07/05/10-facts-about-religion-and-government-in-the-united-states/>

19. Most Americans Who Go to Religious Services Say They Would Trust Their Clergy’s Advice on COVID-19 Vaccines. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/religion/2021/10/15/most-americans-who-go-to-religious-services-say-they-would-trust-their-clergys-advice-on-covid-19-vaccines/>

20. Diamant Jeff. Americans in both parties want an ethical president, but Democrats more likely to say that’s ‘very important’. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2020/04/16/americans-in-both-parties-want-an-ethical-president-but-democrats-more-likely-to-say-thats-very-important/>

21. Newport Frank. The Politics of Religion. *Gallup*. URL: <https://news.gallup.com/opinion/polling-matters/510464/politics-religion.aspx>

22. Diamant Jeff. Faith on the Hill. The religious composition of the 118th Congress. *Pew Research Center*. P. 15. URL: https://www.pewresearch.org/religion/wp-content/uploads/sites/7/2022/12/PF_2023.01.03_religion-congress_REPORT.pdf

23. The Constitution. URL: https://billofrightsinstitute.org/primary-sources/constitution?gad_source=1&gad_campaignid=23021830255&gbrandid=0AAAAAC2Yh3XMHlhfmZ96ZccfvqrqXPLobk&gclid=CjwKCAiA2svI BhB-EiwARWDPjiePCL1eN89h0Q9D6rpcLREc97VQtZs HeCM7e6W48pdIq0xJhaTn8xoCyK0QAvD_BwE

Information about the authors:

Palinchak Mykola Mykhailovych,

Doctor of Political Sciences, Professor,

Professor at the Department of International Politics,

Dean of the Faculty of International Economic Relations

Uzhhorod National University

3, Narodna Sq., Uzhhorod, 88000, Ukraine

Stebalak Diana Mykhailivna,

Doctor of Philosophy,

Associate Professor at the Department of International Politics

Uzhhorod National University

3, Narodna Sq., Uzhhorod, 88000, Ukraine